

Hyvinvointialueen ja kunnan työnjako kotoutumisen edistämisessä

Mira Sinkkonen

23.11.2022

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kotoutumislain uudistusten aikataulut

HE 84/2022 vp
EV 129/2022 vp
("sote/mini-HE")

Lausunnot talvi
2021-2022

Eduskunta
toukokuu 2022

Voimaan
1.1.2023
(sote-uudistus)

HE 135/2022 vp
(tilapäinen suojele)

Lausunnot 1.7.-
5.8.2022

Eduskunta
15.9.2022

Voimaan
1.3.2023

HE 208/2022 vp
(kokonaisuudistus)

Lausunnot 2.5.-
10.6.2022

Eduskunta
6.10.2022

Voimaan
1.1.2025
(työvoimapalvelu-
uudistus)

Kotoutumisen edistäminen on monialaista toimintaa

- Nykyisin kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestetään osana kunnallisia peruspalveluja ja työ- ja elinkeinohallinnon palveluja sekä muina kotoutumista edistävinä toimenpiteinä.
- Jatkossakin sote-palvelut edistävät kotoutumista, vaikka niiden järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueelle 2023.
- Kunnassa ei tarjota maahanmuuttajille sosiaalihuollon palveluita jatkossa, vaan maahanmuuttajat ohjataan tarvittaessa hyvinvointialueelle sosiaalihuollon palvelutarpeen arviointiin.

Kotoutumislain muutokset 2023

- Vastuu alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman laadinnasta säilyy kunnalla ja TE-toimistolla, hyvinvointialue voidaan pyytää mukaan.
- Vastuu alaikäisenä ilman huoltajaa tulleen asumisen järjestämisestä siirtyy hyvinvointialueelle
- Vastuu pakolaisten vastaanotosta säilyy kunnalla, hyvinvointialuetta kuultava ja yhteistyö tärkeää.
- Kotoutumislain korvauksia maksetaan sille kunnalle tai hyvinvointialueelle, jolle kustannukset syntyvät.
 - Kuntien kannattaa hakea 2021 ja mahd. pitkälle 2022 korvaukset ennen vuodenvaihdetta
 - Kuntien tulee käydä läpi erityiskustannuskorvauksia koskevat sopimuksensa, valmistautua sopimusten luovuttamiseen hyvinvointialueelle sekä tehdä tarvittaessa ELY-keskukselle pyynnön koskien kotoutumislain 49 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisia korvauksia.
- Kotoutumislain mukaiset tehtävät tulevat edellyttämään tiivistä yhteistyötä kunnan eri toimialojen ja hyvinvointialueen kesken.

Henkilöstö

- **Kuntien tulee varmistaa, että kuntaan jää riittävästi henkilöstöä pakolaisten vastaanoton koordinointiin ja maahanmuuttaneiden kotoutumista edistävien tehtävien järjestämiseen.**
- Kunta organisoii toimintansa hallinnollisesti haluamallaan tavalla.
- Kunnan kotoutumista edistäviltä virkailijoilta ja TE-toimiston virkailijoilta ei edellytetä tiettyä pätevyyttä, hyvinvointialueen sote-ammattihenkilöiden pätevyyksistä säädetään sote-lainsäädännössä.
- Alkukartoituksessa, kotoutumissuunnitelmassa ja kotoutumiskoulutukseen tai muihin kotoutumissuunnitelman mukaisiin palveluihin ohjaamisessa kyseessä on julkisen vallan käytöstä, jolla on liittymiä yksilön oikeuksiin, velvollisuuksiin ja etuuksiin. Täten näitä tehtäviä kunta ei voisi ulkoistaa kolmannelle osapuolelle ja näitä tekemässä tulee kunnassa olla virkavastuullinen kunnan virkailija.
- **Kuntien, joissa asuu ilman huoltajaa tulleita alaikäisiä, tulee valmistautua perheryhmäkotien tehtävien, sopimusten ja henkilöstön siirtoihin.**

Tiedonsaanti ja tietojärjestelmät

- Mikäli kunnassa on käytetty sote-asiakastietojärjestelmiä kotoutumisen edistämisessä → **Kunnan tulee vuoden 2022 loppuun mennessä varmistaa, että kotoutumislain mukaisiin kunnan tehtäviin tarvittavat tiedot jäävät kuntaan mahdollisesta asiakastietojärjestelmän vaihtumisesta huolimatta ja ettei kuntaan jää arkaluonteisia sote-tietoja.**
- Kotoutumislaisissa säädetään tiedonsaantioikeuksista kunnan, hyvinvointialueen sekä muiden viranomaisten ja toimijoiden välillä.
 - 87 b § monialainen alkukartoitus ja kotoutumissuunnitelma
 - 87 c § alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleen lapsen tai nuoren palvelut
 - 87 d § kuntaan osoittaminen (k → h)
 - 87 e § kunnan korvaukset (h → k)
 - 87 f § hyvinvointialueen korvaukset

Esitysten toimeenpano

- Työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistus kotoutumisen edistämisestä 2023 alkaen
- Työ- ja elinkeinoministeriön korvausohjeen päivitys 2023 alkaen
- Valtioneuvoston asetus koskien laskennallisten korvausten maksamista kunnille ja hyvinvointialueille voimaan 1.1.2023

Kysymyksiä

- Hyvinvointialueen rooli kunnan kotouttamisohjelman suunnittelussa
- Yhteyshenkilöiden nimeäminen
- Toimeentulotukipäätökset
- Ohjaus ja neuvonta aiheista KELA, toimeentulotuki, Migri, oleskeluluvat, perheen yhdistäminen
- Kokonaisuudistus 2025 ja työvoimaviranomaisen rooli

